

részéről is helyesnek és feltétlenül szükségesnek tartja. Ki kell azonban jelentenie, hogy *ezt a javaslatot nem tartja alkalmasnak a kérdés közmegnyugvást keltő megoldására.* Szükségesnek tartja a bizottságok megfelelő kiegészítését s arra kéri a megjelenteket, hogy aki csak hivatást érez magában, a bizottságok munkájából iparkodjék részét kivenni. A maga részéről kijelenti, hogy az O. E. E. elnöki tisztét, amelyet két év előtt az egyesület rendelkezésére bocsájtott, tisztán azért vállalta, hogy a szakminiszterrel való tárgyalást az érdekeltség nevében vezethesse. Ez az álláspontja ma is s kijelenti, hogy úgy ezeknél a tárgyalásoknál, mint a felsőházban is minden emberileg lehetőleg fog követni, hogy e birtokosok jogos kívánságai megfelelő méltánylást találjanak, mert közgazdasági szempontból is igen fontosnak tartja, hogy ezek a kérdések közmegnyugvásra nyerjenek törvényes megoldást.

Hosszantartó zajos éljenzés követte az elnök zárószavait s ezzel az értekezlet véget ért.

A kis öbözetű fegyverek vadászati alkalmazásáról

E fegyverek alatt értem legelsősorban is azon vontcsövű fegyvereket, melyekkel az ú. n. 22-es cal. (5—6 mm.) töltényeket lövik, légyen az bármilyen rendszerű is,* úgyszintén a töltényhüvelyre (sort, long, long rifl, vagy extra long) való tekintet nélkül. A flóberteket még annyiban lehetne cikkem keretében felsorolni, amennyiben ezek is alkalmasak golyólövésre. Bár számszerűleg kis öbözete van ugyan a 6 és feles Mannlicher Schönauernek is, azonban ez töltényeinek s magának a fegyvernek konstrukciójánál fogva közismerten nagyvadlövő fegyver.

Miután a vadászatot s a vadállományt fenyegető minden veszéllyel szembe kell nézni, így állapítsuk meg bátran, hogy a fentemlített 22-es kaliberű fegyvereket igen sokan nemcsak ajánlják, de használják is özre. Biztos vagyok benne, hogy e tapasztalatot

* E kaliber örvend a legváltozatosabb rendszernek.

már rajtam kívül mások is tették, sőt, uram bocsás, még szarvasra is hallottam emelgetni.

Szerény véleményem szerint e felfogás ellen a leghatározottabban kell állást foglalni, mert az őzállomány ellen ez valóságos merényletszámba megy, mint azt alábbi érveimmel bizonyítani fogom.

Egy egész vadászirodalmi szakvita folyt már le Európazerte arról, hogy vajjon szabad-e az őzet sörétes fegyverrel — illetve az ú. n. postával, azaz egészen nagyszemű ólomgöbecsekkel — löni, vagy nem? Ennek végleges eredményeként ki lett mondva, hogy nem szabad sem őzet, sem más nagyvadat sörétes fegyverből löni (az őz is mai felfogás szerint nagyvad), mert minden nagyvadnak vontacsövű golyósfegyver dukál. Természetesen azonnal mondhatja mindenki, hogy hiszen említett fegyverek is vontacsövű golyósfegyverek. Ezeknek én viszont azt felelem, hogy azok, akik az elmondott szabályt felállították, csakis, hogy így mondjam: „komoly“ vontacsövű fegyverekre gondoltak, mert nagyvadlövésre említett fegyverek nem jöhetnek komolyan számításba. Ugyanis, ha egyszer nem szabad postát, mint tehát egyszerre kb. 9 drb ugyanoly nagyságú, illetve még valamivel nagyobb s ugyanoly kezdősebességű ólomgöbecset, mint az említett fegyverek lövedékei, az őzbe eresztani, hogy volna szabad egy darabot? Állítom ugyanis, hogy egyetlen posta öljereje van oly nagy, mint a 22-es kaliberű golyója, illetve ennél még nagyobb is.

Ám beszéljen ez érvelésem mellett még a tapasztalat is, mint szemléltető bizonyosság. Ujdonsült gyakornokkoromban, mint herceg Festetics Tasziló alkalmazottja, a kilövendő szarvasteheken kívül őzhöz is jutottam. Bár a tehenekre kivétel nélkül mindig „komoly“ golyósfegyvert használtam, de a sok ajánlgatásra őzre egyszer mégis megpróbáltam az ú. n. „Scharfshütz“ 22-es kaliberű karabélyomat, amelynek ugyan palackalakú töltényhüvelye kb. 3-szoros adagolású, mint a long rifl töltényeké s így öljereje csakis nagyobb lehet, de a golyó mérete ugyanaz. Az első jó vállaltalalat után az őz megugrott. Biztosan éreztem, hogy jól találtam s így nagyon rosszul esett, hogy az őz nem rogyott. Nem tudtam ezt hova tenni, előző fegyverhasználataim (Mauser) s a sok dícséret után. Nem sok keresésre az őzet megtaláltam egy fenyőfa alatt *állva*, látszott rajta, hogy beteg. Biz-

tos lőtávolságból a kegyelemlövést gondoltam neki megadni. Lövés után újabb csalódás, mert ismét tudtam, hogy jól találtam s az őz mégis tovább ugrott. Ennek nyomán azonban már felburjánzott bennem a gyanú: hogy e fegyver „nem öl jól“. Így a 3-ik lövésre már nem is ért meglepetés, midőn erre is láttam, hogy az őz tovább él és tovább vonul, bár nagybetegen. Végre a 4-ik lövést a fejébe küldve tudtam csak vele végezni. Előbbi 3 lövésem mind jó vállaplövés volt. Ezután soha többé nem lőttem őzre e fegyverből.

Egy másik eset: Egy ismerősöm kimegy 22-es kal. FÉG. fegyverrel a múlt évben őzre vadászni. Biztos voltam benne, hogy nem lesz jó eredmény. Az első 3 cserkészetről nem is hozott semmit, bár saját bevallása szerint többre is lőtt, de mint állította, „nem talált“. (Igaz, hogy találtunk mi a rákövetkező őszre egy töröttlábut.) A negyedik cserkészeten hozza az őzet. Bár az eredmény ugyan meglepett, de azért persze erre is el voltam készülve, mert ha valami, úgy a vadászat a véletlenek s különlegességek termelője. Tudtam tehát, hogy csakis egy ily különlegességről lehet szó, egy „szerencsétlen“ gerinc- vagy agylövésről. (Később reátérek, hogy miért szerencsétlen.) Valóban, a legelső találat pontosan a hátgerinc közepét érte, bemeneti s kimeneti nyílással. Ám az őz csak helyben maradt, de „tovább élt“, sőt menekülni igyekezett, ami persze nem sikerülhetett, hisz gerinclövással ez még akkor is képtelenség, ha csak egy öreg sörét éri. A kegyelemlövés a nyakcsigolyába ment, de ez sem végzett vele, csupán a nyakcsigolyához tartott csővéggel a 3-ik lövés. Pedig a német lukas (expanzív) töltényeket használta.

Igaz ugyan, hogy akinek csak egy kis érzéke is van a vadászathoz, azokat a tapasztalat hamar megtanítja, hogy e fegyvereket őzre használni nem szabad, de ez a tapasztalat nagy áldozatot kíván — miután őzről van szó — s emellett még ott vannak a félrevezető kivételes esetek, melyek azonban csak a szabályt erősítik meg, hogy „még sem szabad“. Csak természetes, hogy a gerincet s koponyát ért lövés helyben marasztalja e fegyverekből is az őzet, de vajjon ki meri állítani, hogy én most a gerincét vagy a fejét fogom ellőni? S ha még volna is ilyen zsonglőr-vadász, mennyire korlátozva lenne a lövés alkalmiban! Sőt még a fejlövés is lehet állkapocs- vagy orrlövés, mely

eredményt nem hoz a vadásznak, de az őz biztosan belepusztul. A legfőbb veszedelme e fegyverek őzre való használatának éppen az, hogy majdnem minden esetben halálos sebet ejtenek, melybe az őz egy-két nap, avagy hetekre rá okvetlen belepusztul, de — kivéve egy-két „szerencsétlen“ találatot — nem marad helyben. Ismétlem, legszerencsétlenebb e fegyverrel az a találat, mely az őzet helyben marasztalja, mert ha az első — kivált biztosan érzett — találatok eredménytelenek, úgy a vadászó már a legelső esetben rájön, hogy e fegyvereknek „*nincs élő ereje*“ s legfeljebb csak egy áldozatot szed, esetleg azt is megtalálja idejében, de ha mindjárt az első esete eredményes, bizony őt senki le nem beszéli e fegyvernek használatáról s meg van róla győződve, hogy e fegyver a legkiválóbb őzfegyver s ezután már nem egy, de hat-nyolc dögre lőtt őz kell hozzá, míg ennek az ellenkezőjéről meg nem győződik, kivált, ha első esetében még a körülményeket sem bírálta kellőkép (t. i., hogy milyen lövés volt: agy, szív vagy gerinc?). A veszedelem tehát éppen azért nagy, mert e fegyverek olykor eredményt is hoznak, de minden eredményre esik több (szerintem 3—5) dög is. Így az ingadozók és tévhitűek részére feltétlenül meg kell adni a figyelmeztető-jelet, mert e fegyverek elterjedése igen előnyös egyéb tulajdonságaik folytán, annyira általános s közkedvelt, hogy mind több és több jut olyan egyének kezébe, kik nem képzett vadászok ugyan, de alkalmuk van itt-ott őzre lőni. Ime, e figyelmeztetést csekélységem részéről itt adom s e kis cikknek igazi eredménye az lenne, ha mások, jobb tollforgatók is, hozzászólnának akár pro, akár kontra (mert ez utóbbi is újabb ellen-cikket vált ki) s ha a postalövés leintése megérdemelt oly sok cikket, úgy szerintem ez is megérdemel egy kis figyelmet.

Csupán még néhány megjegyzésem van. Alkalmam volt e fegyvert kóborkutyákon is kipróbálni s az ezeken szerzett tapasztalataim mindenben megerősítettek fenti elveimben. Óriási hátrány még e kis kalibereknel, hogy e fegyverekkel lőtt vadak oly kislökű vérvést adnak, hogy a vadász majdnem teljesen el van ütve a nyomozás szempontjából oly igen fontos vérnyomoktól.

Végeredményképen tehát e fegyverek elsősorban csakis mint kiváló céllövőfegyverek jönnek számításba, továbbá, mint

madarászó fegyverek, mely alkalmakkor *kiváló előkészítője a nagyvad golyós-lövésének*. Kóborkutyát és kóbormacskát is csak azért lehet minden meggondolás nélkül lőni vele, mert ezeknél nem fontos, ha később hullanak is el, fő, hogy elhullanak.

Roňoska Soma,
m. kir. erdőmérnök,
erdőőri és vadőri iskolai tanár.

A pusztaszeri vadászat

December hó elején zajlottak le a pusztaszeri vadászatok, amelyeken a házigazdán, őrgrof Pallavicini Alfonz Károlyon kívül kilencen vettek részt a magyar arisztokrácia ismert vadászai közül. Az elért eredmények nemcsak elérik, de bizonyos mértékben meghaladják a legjobb békebeli eredményeket, mert tíz vadász négy nap alatt 4804 drb nyulat, 6365 drb fácánt és 242 egyéb vadat ejtett el.

Ha csak nagyjában szorozzuk is be ezeket a számokat a mai vadárakkal, kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy az apróvad vadászat messze túlnőtt már azokon a kereteken, amelyeken belül a jövedelmezőség, vagy akár kivitelünk szempontjából a figyelmen kívül hagyható tényező szerepét töltené be.

Az eredmény annál fontosabb és értékesebb, mert hiszen az uradalom mesterséges fácántenyésztést nem üz, hanem a meglevő állomány ápolásával, védelmével, a legkedvezőbb tenyésztési feltételek biztosításával mozdítja elő az apróvad szaporodását.

A terítékre került fácánok, tehát nem tenyésztett, hanem úgynevezett „vad“ fácánok.

A szép eredmény a puszkások ügyességén kívül elsősorban Danhel József uradalmi erdőmester érdeme, aki a tulajdonos őrgrofi család szolgálatában eltöltött több mint 50 esztendőből 40 évet töltött eddig egyhuzamban a pusztaszeri uradalomban.

Az ő fáradhatatlan szorgalmának, kitartó munkájának és hozzáértésének eredménye az a vadállomány, amely a sikeres vadászatot lehetővé tette.